

OSVÍCENSTVÍ

- filozofické a společensko-politické hnutí v 18. stol.
- představitelé vyzvedávají lidský rozum = racionalismus – důvěra ve společenský pokrok
- úsilí o překonání náboženského vlivu a absolutismu
- nejvíce se rozšířilo v Anglii a ve Francii
- „kult rozumu“
- oslava lidské aktivity tváří v tvář nepřízni osudu

Stoupenci: učenci, filozofové, literáti, publicisté, politici – široký okruh aktivit

Vědecká událost – vydávání Encyklopedie (1751-1772, 17 svazků) – encyklopedisté

Denis Diderot

Francouz, filozof, spisovatel, teoretik umění, výtvarný kritik

Hlavní organizátor Encyklopedie, redaktor – 1000 hesel

Román Jeptiška – kritika praxe v kláštorech

Voltaire

Francouz, dramatik, spisovatel, filozof, historik

- jmenován královským dějepiscem, povýšen na šlechtice

Filozofické listy, *Filozofický slovník*, *Rozprava o snášlivosti* – filozofické spisy, volal po toleranci

Historický spis *Století Ludvíka XIV.*

Candide – satiricko-filozofický román

Charles Louis de Montesquieu

Francouz, historik, filozof, myslitel, spisovatel

Milovník římského starověku, vysoký právní úředník

Perské listy – satirický román, zesměšňuje marnivost a povrchnost ve vyšších kruzích očima Peršanů

Daniel Defoe

Angličan, žurnalista, spisovatel, politický myslitel

Život a zvláštní podivná dobrodružství Robinsona Crusoe, námořníka z Yorku

Jonathan Swift

Gulliverovy cesty – 1726, utopický román – fiktivní cestopis kapitána Gullivera = kritika anglické společnosti